

inzerce

Alitop – řepka odolná k nádorovitosti

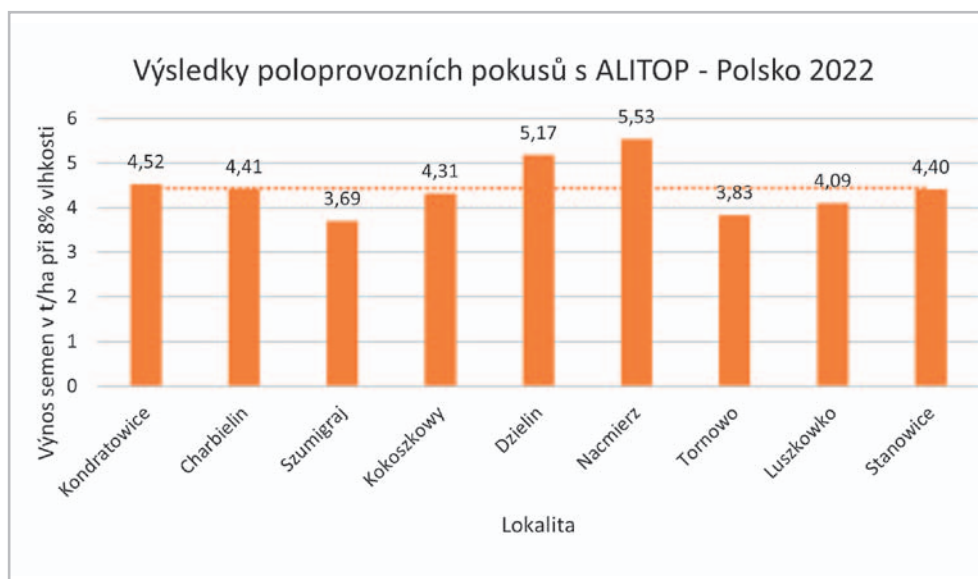
Pro pěstitele ozimé řepky nastane nezanedbatelný problém, pokud jejich půdu napadne hlenka kapustová (*Plasmodiophora brassicae*). Jedná se o mikroorganismus z říše *Rhizaria*, způsobující nemoc nádorovitost košťálovin. S nádory na kořenech brukvovitých rostlin byli v minulosti dobře obeznámeni zejména zahrádníci – pěstitelé zelí, kedluben, květáků, ředkviček a dalších brukvovitých zelenin. V současné době je tento patogen rozšířen i na běžných polích.

V České republice je hlenkou kapustovou napadena 11 % produkčních ploch pro pěstování ozimé řepky. Velmi častý výskyt zasažených pozemků je v celém Moravskoslezském kraji, okrajově se vyskytuje i jinde. Mimo naši republiku se s problémy potýkají také na severu Velké Británie, v Německu, Polsku a dalších Pobaltských státech.

Jak takové pozemky a napadené rostliny poznáme? Zasetá řepka zde neprospívá. Rostliny nejprve vadnou, žloutnou, později tmavnou vlivem antokyanového zbarvení listů. Takové řepky nepřežijí zimu, hynou. Při bližším ohledání na jejich kořenech nacházíme nádory nejrůznějších velikostí (viz foto). Měla jsem možnost vidět i nádory velikosti pěsti většího dítěte. Z jara nádory vodnatí a rozpadají se. Do půdy se z nich uvolňují nové trvalé

jako jsou ozimá řepka nebo výše jmenované zeleniny, hořčice, ředkve, tuřiny, lničky a další mezplodiny, zástupce najdeme i mezi okrasnými rostlinami (taříce, taříčka, měsíčnice roční, letní fiala). Pro pěstitele řepky je důležité připomenout brukvovité plevely (kokoška pastuší tobolka, penízek rolní, řeřišnice, hulevník, ohnice). Ty se vyskytují na polích běžně, a i ony mohou být hostiteli.

Životní cyklus nádorovitosti košťálovin je poměrně složitý. Patogen v půdě přežívá ve formě velmi malých vitálních spor (asi 3 µm). Po vyklíčení tyto vitální zoospory aktivně vyhledávají kořenové vlásky hostitelských rostlin a pronikají do nich. Zde vznikají primární plasmodia, z nich gamety, a nakonec sekundární zoospory, které opouštějí kořenové vlásky. Zde končí pri-

start na jaře. Termín setí je střední, cílem pěstování je 35 rostlin na m². Nástup kvetení je středně pozdní. V přiloženém grafu jsou uvedeny výsledky poloprovozních pokusů s touto řepkou v Polsku v roce 2022. V České republice byly v roce 2022 založeny provozní plochy této řepky v několika zemědělských podnicích. Odtud je i přiložená fotografie.

Při výběru řepky pro zásev v nové sezóně 2023–2024 přeje-me šťastnou ruku a těšíme se na viděnou na některém z polních dní pořádaných naší společností.

Ing. Pavla Dostálová,
regionální obchodní manažerka
KWS OSIVA s. r. o.

Rostlina řepky s nádorem

Foto archiv firmy

spory. Častý je výskyt na vodo-držných pozemcích, v místech, kde půda velmi špatně vysychá. K výskytu choroby přispívají úzké osevní postupy, kyselé pH půdy a vlhkost půdy nad 60 %.

Hostiteli nádorovitosti košťálovin jsou všechny rostliny z čeledi *Brassicaceae*, a to nejen kulturní,

mární cyklus, ten může probíhat u všech rostlin z čeledi *Brassicaceae*, dokonce i rezistentních. Sekundární zoospory se v půdě shlukují v zygoty, ty pronikají do mladých kořenů za vzniku sekundárních plasmodií, jejichž činností dochází ke vzniku nádorů (zmnožení a zvětšení

buněk). Ze zvětšených buněk v nádorech se po jejich rozpadu uvolňuje obrovské množství tr-

valých spor, čímž je celý cyklus uzavřen. Optimální podmínky pro vznik nádorů je teplota 18 až 25 °C a minimální vlhkost půdy 50 %.

Prevenční výskytu nádorovitosti košťálovin je zamezení přenosu půdy z napadeného pozemku (zemědělská technika, např. „službaři“), důsledné hubení brukvovitých plevelů a výdrolové řepky, časový odstup při pěstování ozimé řepky (ideální je 7 let), setí řepky na konci agrotechnického termínu (kvůli nižší teplotě), vápnění pro zvýšení pH půdy, zamezení zaplavení vodou a volba rezistentní odrůdy na pozemcích, kde se rostliny s nádory v minulosti vyskytly.

Alitop – hybrid s rezistencí

Společnost KWS Osiva s. r. o. má pro takto napadené pozemky řešení se jménem Alitop. Jedná se o hybridní odrůdu s deklarovanou rezistencí vůči nádorovitosti košťálovin. Tato odrůda byla registrována v Německu v roce 2020. V oblastech s výskytem nádorovitosti vykazuje vysoký výnos, odolnost proti hlavním chorobám řepky je také výborná. Jedná se o plastickou odrůdu, která je vhodná k pěstování ve všech klimatických oblastech a má velkou schopnost přizpůsobit se podmínkám okolí. Má vysokou vitalitu růstu na podzim, špičkové přezimování a rychlý

Řepka Alitop – provozní plocha, okr. Opava

Foto archiv firmy

inzerce